

خليفة الله المهدى: خليفة خداوند، مهدى

قد رواوا أنّ المهدى خليفة الله في أرضه، وهذا الحديث لا يحتاج إلى كلام وتفسير، فهو نص على أحد خلفاء الرسول الشرعيين بأنه خليفة الله، ولا يصح أن يكون شخص خليفة الله ما لم ينصبه الله وينص عليه.

روایت کرده‌اند که مهدی خلیفه‌ی خداوند در زمین است. این سخن به هیچ توضیح و تفسیری نیاز ندارد. این حدیث نصی برای یکی از خلفای رسول است، که تصريح نموده است که ایشان خلیفه‌ی خداوند است. تا زمانی که خداوند فردی را تعیین نکند و بر او نص نکند، صحیح نیست که شخصی را خلیفه خداوند بدانیم.

سنن ابن ماجة: «حدثنا محمد بن يحيى وأحمد بن يوسف، قالا: حدثنا عبد الرزاق عن سفيان الثوري، عن خالد الحذاء، عن أبي قلابة، عن أبي أسماء الرحيبي، عن ثوبان، قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: يقتتل عند ذكركم ثلاثة. كلهم ابن خليفة. ثم لا يصير إلى واحد منهم. ثم تطلع الرأيات السود من قبل المشرق. فيقتلونكم قتلاً لم يقتلهم قوم». ثم ذكر شيئاً لا أحفظه. فقال «إذا رأيتموه فباعوه ولو حبوا على الثلج. فإنه خليفة الله، المهدى» ([442]).

سنن ابن ماجه: ثوبان می‌گوید: رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمود: (نژد گنج شما سه نفر کشته می‌شوند که همگی فرزند خلیفه هستند. سپس خلافت به هیچ یک از آن سه نمی‌رسد. آن‌گاه پرچم‌های سیاه از مشرق خارج می‌شوند و به طوری شما را می‌کشند که هیچ گروهی تا کنون این گونه نکشته است. سپس رسول خدا صلی الله عليه وسلم چیزی فرمود که یادم نیست. سپس فرمود: پس هنگامی که او را دیدید با او بیعت کنید حتی سینه‌خیز بر روی برف، زیرا او خلیفه‌ی خدا مهدی است) ([443]).

وآخرجه الحاکم فی المستدرک بسند آخر عن سفیان الثوری: «أخربنا أبو عبد الله الصفار ثنا محمد بن إبراهیم بن أرومۃ ثنا الحسین بن حفص ثنا سفیان عن خالد الحذاء عن أبي قلابة عن أبي اسماء عن ثوبان رضي الله عنه قال: قال رسول الله (ص): يقتل عند کنزم ثلاثة کلهم ابن خلیفة ثم لا یصیر إلى واحد منهم ثم تطلع الرایات السود من قبل المشرق فیقاتلونکم قتالاً لم یقاتلهم قوم ثم ذکر شيئاً فقال إذا رأیتموه فبایعوه ولو حبواً على الثلوج فإنه خلیفة الله المهدی. هذا حديث صحيح على شرط الشیخین» ([444]).

حاکم آن را در مستدرک با سندی دیگر از سفیان ثوری آورده است: رسول الله صلی الله علیه و سلم فرمود: (نzd گنج شما سه نفر کشته می‌شوند که همگی فرزند خلیفه هستند؛ پس خلافت به هیچیک نمی‌رسد؛ سپس پرچم‌های سیاه از سمت مشرق خارج می‌شوند؛ پس با شما به گونه‌ای می‌جنگند که هیچ‌گروهی این طور نجنگیده است. سپس چیزی فرمود و سپس گفت: هنگامی که او را دیدید با او بیعت کنید حتی سینه‌خیز بر روی بخ، زیرا او خلیفه‌ی خدا مهدی است). ([445])

[442]. سنن ابن ماجة - محمد بن یزید القزوینی المتوفی سنة 273 هـ - تحقیق و ترقیم و تعلیق: محمد فؤاد عبد الباقي - دار الفکر للطباعة والنشر والتوزیع - ج 2 ص 1367 ح 4084؛ المستدرک علی الصحیحین - الحاکم النیسابوری (ت 405 هـ)، إشراف یوسف عبد الرحمن المرعشلی: ج 4 ص 463 - 464.

[443]. سنن ابن ماجة، نوشته محمد بن یزید قزوینی، متوفای ۲۷۳ هـ، با تحقیق و شماره‌گذاری و پاورقی محمد فؤاد عبدالباقي، چاپ دار الفکر للطباعة والنشر والتوزیع ج ۲، ص ۱۳۶۷، ح ۴۰۸۴.

[444]. المستدرک علی الصحیحین - الحاکم النیسابوری (ت 405 هـ)، إشراف یوسف عبد الرحمن المرعشلی: ج 4 ص 463 - 464 -

[445]. المستدرک علی الصحیحین، نوشته‌ی حاکم نیشابوری (ت ۴۰۵ هـ)، با إشراف یوسف عبد الرحمن المرعشلی، ج ۴، ص ۴۶۳ تا ۴۶۴.